

**ZAKON O AGENCIJI ZA PREVENCIJU KORUPCIJE I KOORDINACIJU BORBE
PROTIV KORUPCIJE
(Neslužbeni pročišćeni tekst¹)**

DIO PRVI - UVODNE NAPOMENE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom uređuju: pojam korupcije, uspostava i pravni status Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u daljnjem tekstu: Agencija), način i oblici prevencije korupcije, načela rada Agencije, djelokrug i nadležnosti Agencije, poslovi i zadaci, način rukovođenja, suradnja i odnosi s javnošću.

Članak 2.

(Definicija korupcije)

U smislu ovoga Zakona, korupcija označava svaku zlouporabu moći povjerene javnom službeniku ili osobi na političkom položaju na državnoj, entitetskoj, županijskoj razini, razini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, gradskoj ili općinskoj razini, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati izravno ili neizravno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvaćanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njene mogućnosti, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primatelja mita.

Članak 3.

(Značenje izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovome Zakonu imaju sljedeća značenja:

a) Javni službenik podrazumijeva:

- 1) svaku osobu koja obnaša zakonodavnu, izvršnu, upravnu, tužiteljsku ili sudsku dužnost, bilo da je imenovana ili izabrana, bilo da je dužnost stalna ili privremena, plaćena ili neplaćena, bez obzira na rang te osobe;
- 2) svaka osoba koja obnaša javnu dužnost, uključujući dužnost u javnom tijelu ili javnom poduzeću ili obavljanje javne službe;
- 3) svaka druga osoba definirana u pravnom sustavu Bosne i Hercegovine kao javni dužnosnik, javni službenik ili državni službenik.

b) Sukob interesa je pojava u kojoj izabrani zvaničnici, nositelji izvršnih dužnosti, savjetnici i/ili drugi zvaničnici s javnim ovlastima imaju privatni interes koji utječe ili može utjecati na zakonitost, transparentnost, objektivnost i nepristranost u obnašanju javnih dužnosti, odnosno u kojima privatni interes šteti ili može štetiti javnome interesu.

¹Neslužbeni pročišćeni tekst sadrži Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije ("Službeni glasnik BiH", broj 58/13) - označen podvučenim slovima.

Ovaj neslužbeni pročišćeni tekst služi za internu upotrebu i na isti se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

c) Javna imovina je pokretna i nepokretna imovina, kao i javna sredstva izdvojena političkim strankama od strane države, entiteta, županije, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, grada ili općine.

d) Proračun je proračun institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI - USPOSTAVA AGENCIJE

POGLAVLJE I. NADLEŽNOSTI I NAČELA RADA AGENCIJE

Članak 4.

(Osnivanje Agencije)

Ovim se Zakonom uspostavlja Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u svrhu prevencije utjecaja korupcije na razvoj demokracije i poštovanje temeljnih ljudskih prava i sloboda, kao i utjecaja na podrivanje ekonomskog i gospodarskog razvoja Bosne i Hercegovine, te svih ostalih oblika utjecaja na društvene vrijednosti, kao i za koordinaciju borbe protiv korupcije.

Članak 5.

(Ciljevi uspostave Agencije)

Ciljevi uspostave Agencije su:

- a) identificirati i eliminirati uzroke korupcije;
- b) odvraćati osobe od činjenja kaznenih djela povezanih s korupcijom;
- c) osiguravati i unapređivati pravni okvir za prevenciju korupcije;
- d) poticati sudjelovanje civilnoga društva u prevenciji korupcije;
- e) podizati svijest javnosti i stvarati odnos netolerancije prema korupciji;
- f) educirati i bolje upoznati društvo o uzrocima i posljedicama utjecaja korupcije, te o aktivnom sudjelovanju u njezinoj prevenciji;
- g) promicati transparentan i odgovoran rad tijela i institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 6.

(Status Agencije)

(1) Agencija je neovisna i samostalna upravna organizacija, koja za svoj rad odgovara Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

(2) Sredstva za rad Agencije osiguravaju se iz proračuna.

(3) Sjedište Agencije utvrdit će Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

(Antikorupcijska načela)

Sve javne službe u Bosni i Hercegovini svoj rad temelje na sljedećim antikorupcijskim načelima:

- a) Jednak tretman i nediskriminacija. Svi imaju prava na jednak pristup pri obavljanju aktivnosti od javnoga interesa i jednak tretman od strane javnih službenika, bez korupcije.
- b) Zabrana koruptivnog ponašanja. Javni službenici u obavljanju svoje dužnosti ne smiju tražiti ili prihvatiti nedopuštenu korist za obavljanje svojih dužnosti.

c) Transparentnost i javni nadzor. Obavljanje svih javnih dužnosti bit će transparentno i podliježe javnom nadzoru.

d) Zaštita "prijavljivanja korupcije". Nitko ne smije biti kažnjen ili na bilo koji način trpjeti bilo koje posljedice zbog prijavljivanja, u dobroj vjeri, onoga što smatra koruptivnim djelom ili nepravilnostima u propisanim postupcima. ~~Ako osoba koja prijavi eventualno koruptivno ponašanje ili nepropisno postupanje u obavljanju javne službe trpi posljedice, ima pravo na odštetu utvrđenu posebnim postupkom kod nadležnoga tijela, o čemu će Agencija donijeti poseban propis.~~

Članak 8.

(Načela rada Agencije)

(1) U obavljanju svoga zakonom utvrđenog djelokruga Agencija se pridržava sljedećih antikorupcijskih načela:

a) Zakonitost - mjere za prevenciju korupcije bit će provedene sukladno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine, na način koji osigurava poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda.

b) Transparentnost i javni nadzor - rad će biti transparentan i podliježe javnom nadzoru.

c) Jednak tretman i nediskriminacija - svi imaju pravo na jednak pristup pri obavljanju aktivnosti od javnoga interesa i jednak tretman od strane javnih službenika, bez korupcije.

d) Interakcija - učinkovitost mjera za prevenciju korupcije osigurava se koordiniranjem aktivnosti svih tijela, razmjenom informacija među njima, te uzajamnom suradnjom.

e) Kontinuitet - uspostava i provedba učinkovitih mjera za prevenciju korupcije kontinuiranim nadzorom i pregled istih.

(2) Osim načela iz stavka (1) ovoga članka, Agencija će u svome radu primjenjivati načela: učinkovitosti, ekonomičnosti, odgovornosti i dosljednosti.

Članak 9.

(Djelokrug Agencije)

Agencija je nadležna za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u institucijama javnog i privatnog sektora kod:

a) nositelja dužnosti u zakonodavnoj, izvršnoj i sudbenoj vlasti na svim razinama;

b) javnih službenika, uposlenika i policijskih službenika u institucijama vlasti na svim razinama;

c) članova uprave, ovlaštenih i drugih osoba u gospodarskim društvima, javnim poduzećima, javnim ustanovama i privatnim poduzećima;

d) članova tijela i drugih ovlaštenih osoba u političkim strankama;

e) ovlaštenih osoba u kulturnim i športskim ustanovama, zakladama, udrugama i nevladinim organizacijama.

Članak 10.

(Nadležnost Agencije)

Nadležnosti Agencije su:

a) izrada Strategije za borbu protiv korupcije, te izrada Akcijskog plana za prevenciju korupcije;

- b) koordinacija i nadzor nad provedbom Strategije i Akcijskog plana, te davanje mišljenja i instrukcija po pitanju primjene Strategije i Akcijskog plana;
- c) koordinacija rada javnih institucija u suzbijanju korupcije i sukoba interesa, te analiza pravomoćnih odluka nadležnih tijela za procesuiranje sukoba interesa radi sagledavanja pojava koruptivnog djelovanja, obavještanja nadležnih institucija o nađenom stanju, kao i poduzimanje ostalih potrebnih radnji sukladno zakonu;
- d) praćenje sukoba interesa, davanje preporuka za strategiju upravljanja sukobom interesa u pojedinačnim slučajevima, te izdavanje smjernica za politiku upravljanja sukobom interesa u institucijama vlasti;
- e) propisivanje jedinstvene metodologije za prikupljanje podataka o imovinom stanju javnih službenika;
- f) u suradnji s nadležnim tijelima, analiza dostavljenih podataka s ciljem utvrđivanja pojava koruptivnog djelovanja, te poduzimanje potrebnih radnji sukladno zakonu;
- g) prikupljanje i analiza statističkih i drugih podataka, te informiranje svih relevantnih subjekata u Bosni i Hercegovini o rezultatima istraživanja;
- h) postupanje po zaprimljenim podnescima s indicijama koruptivnog ponašanja sukladno važećim propisima;
- i) koordinacija rada institucija s javnim ovlastima u suzbijanju korupcije;
- j) praćenje učinaka provedbe zakona i podzakonskih akata kojima je cilj prevencija korupcije i davanje mišljenja i instrukcija po pitanju njihove provedbe, iniciranje aktivnosti u vezi s izmjenama i dopunama postojećih zakonskih rješenja te njihovo usuglašavanje;
- k) suradnja s domaćim znanstvenim i stručnim organizacijama, medijima i nevladinim organizacijama po pitanju prevencije korupcije;
- l) suradnja s međunarodnim organizacijama, institucijama, inicijativama i tijelima;
- m) uspostavljanje i vođenje baze podataka prikupljenih sukladno ovome Zakonu;
- n) razvoj edukativnih programa po pitanju prevencije korupcije i borbe protiv korupcije, te nadzor nad njihovom provedbom;
- o) javno publiciranje podataka o stanju korupcije;
- p) informiranje nadležnih institucija i javnosti o obvezama po osnovi međunarodnih pravnih akata, te davanje preporuka za njihovo realiziranje u vezi s prevencijom korupcije;
- r) propisivanje jedinstvene metodologije i smjernica za izradu integracijskih planova i pružanje pomoći svim javnim institucijama u provođenju tih planova;
- s) drugi poslovi povezani s prevencijom korupcije.

Članak 11.

(Oblici djelovanja)

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija donosi antikoruptivne mjere, preporuke i instrukcije, te daje mišljenja i pokreće inicijative.

POGLAVLJE II. IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE RAVNATELJA AGENCIJE

Članak 12.

(Rukovođenje Agencijom)

- (1) Agencijom rukovodi ravnatelj.
- (2) Ravnatelj ima dva zamjenika.

- (3) Ravnatelj predstavlja Agenciju, izrađuje godišnji plan rada Agencije i prijedlog proračuna te ih upućuje u propisanu proceduru.
- (4) Ravnatelj Agencije upravlja i usmjerava obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, osigurava zakonito funkcioniranje i trošenje sredstava Agencije.
- (5) Ravnatelj Agencije odlučuje o pravima, obvezama i dužnostima uposlenih u Agenciji, sukladno zakonu.
- (6) Ravnatelj Agencije obavlja i druge poslove i zadatke sukladno zakonu.

Članak 13.

(Imenovanje ravnatelja)

- (1) Ravnatelja Agencije imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na prijedlog posebnog Povjerenstva za izbor i praćenje rada Agencije, putem javnog natječaja, sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine, uz provjere koje se primjenjuju prilikom imenovanja članova Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (2) Ravnatelj Agencije imenuje se na mandat od pet godina, s mogućnošću još jednog ponovnog izbora.
- (3) Ravnatelj Agencije bira se između priznatih stručnjaka u odgovarajućem području.
- (4) Ravnateljem Agencije može biti imenovana osoba koja, osim što ispunjava opće uvjete za rad u državnim institucijama Bosne i Hercegovine, ima visoku stručnu spremu, najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodnim poslovima u odgovarajućem području te visok profesionalni i moralni ugled.
- (5) Procedura izbora novog ravnatelja Agencije pokreće se šest mjeseci prije isteka mandata aktualnog ravnatelja.

Članak 14.

(Nespojivost s položajem ravnatelja)

- (1) Ravnatelj ne smije obnašati nikakve druge dužnosti - plaćene ili neplaćene - u gospodarskom društvu, političkoj stranci ili nevladinoj organizaciji, ne smije biti vlasnikom udjela ili dioničar u nadziranom poduzeću, niti biti članom upravnoga tijela, niti kontrolirati poduzeće, izravno ili neizravno.
- (2) Ravnatelj Agencije ne smije biti ni na kakvom položaju u drugim javnim i privatnim službama, političkim strankama, niti obavljati bilo kakav posao u domaćim, međunarodnim organizacijama ili lokalnim vlastima.

Članak 15.

(Razrješenje ravnatelja dužnosti)

- (1) Postupak razrješenja ravnatelja pokreće se u slučajevima kada ravnatelj:
 - a) podnese ostavku;
 - b) protiv njega bude potvrđena optužnica;
 - c) obavlja posao ili dužnosti koje nisu spojive s položajem ravnatelja ili ako na bilo koji drugi način krši odredbe o nespojivosti iz članka 14. ovoga Zakona;
 - d) trajno izgubi mogućnost obavljati svoj posao zbog bolesti ili smrti;
 - e) prekrši Kodeks ponašanja zaposlenika Agencije za vrijeme ispunjavanja svojih obveza.

(2) Prijedlog za razrješenje ravnatelja sukladno zakonu podnosi Povjerenstvo za izbor i praćenje rada Agencije.

Članak 16.

(Zamjenici ravnatelja Agencije)

Odredbе ovoga Zakona koje se odnose na ravnatelja Agencije primjenjuju se i na zamjenike ravnatelja Agencije.

POGLAVLJE III. POVJERENSTVO ZA IZBOR I PRAĆENJE RADA AGENCIJE

Članak 17.

(Povjerenstvo za izbor i praćenje rada Agencije)

(1) Povjerenstvo za izbor i praćenje rada Agencije (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) ima devet članova: tri predstavnika iz Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, tri predstavnika iz Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, dva predstavnika iz akademske zajednice i jednog predstavnika nevladinog sektora.

(2) Povjerenstvo imenuje i razrješuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.

(3) Povjerenstvo donosi Poslovnik o radu Povjerenstva.

(4) Mandat tri predstavnika iz Zastupničkog doma i tri predstavnika iz Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imenovanih u Povjerenstvo traje koliko i mandat saziva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u kojemu su izabrani.

(5) Mandat dva predstavnika akademske zajednice i jednoga predstavnika nevladinog sektora traje četiri godine od dana imenovanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Članak 17a.

(Definicija Povjerenstva)

(1) Povjerenstvo je neovisno tijelo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine s nadležnostima utvrđenim člankom 18. ovoga Zakona.

(2) Postupak i način rada Povjerenstva, u mjeri u kojoj nisu propisani ovim Zakonom, utvrđuju se Poslovnikom Povjerenstva.

(3) Tajništvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine pruža stručnu i administrativno-tehničku podršku Povjerenstvu.

(4) Sredstva za rad i naknade za rad članova Povjerenstva osiguravaju se u proračunu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

(5) Visinu naknada i sredstava iz stavka (4) ovoga članka utvrđuje Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Članak 17b.

(Procedure imenovanja predstavnika akademske zajednice i nevladinog sektora i razrješenje članova Povjerenstva)

(1) Predstavnike akademske zajednice i nevladinog sektora u Povjerenstvu imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na temelju rang-liste koju je utvrdilo ad hoc povjerenstvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

(2) Ad hoc povjerenstvo ima šest članova, od kojih su tri zastupnici koje imenuje Zastupnički dom, a tri člana su izaslanici koje imenuje Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

(3) Ad hoc povjerenstvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine provodi proceduru izbora novih predstavnika akademske zajednice i nevladinog sektora u Povjerenstvu tri mjeseca prije isteka mandata, odnosno u roku od 90 dana od dana razrješenja članstva u Povjerenstvu ili smrti.

(4) Stručne službe Tajništva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine vode evidenciju o trajanju mandata članova Povjerenstva, te sukladno odredbama ovoga članka pokreću postupak imenovanja novih članova.

Članak 17c.

(Razrješenje dužnosti članova Povjerenstva)

Član Povjerenstva bit će razriješen dužnosti:

a) na osobni zahtjev;

b) ostavkom na članstvo u Povjerenstvu;

c) ako nastupe okolnosti koje člana Povjerenstva dovode u sukob interesa sukladno važećim propisima;

d) ako član Povjerenstva bude osuđen za kazneno djelo, bez obzira na vrstu i visinu kazne;

e) ako se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati svoju dužnost u Povjerenstvu.

Članak 18.

(Nadležnosti Povjerenstva)

(1) Povjerenstvo ima sljedeće nadležnosti:

a) prati rad Agencije;

b) pokreće postupak imenovanja ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije sukladno Zakonu;

c) pokreće postupak razrješenja ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije sukladno članku 15. Zakona;

d) razmatra izvješća o radu Agencije najmanje dva puta godišnje ili po potrebi;

e) razmatra izvješća o reviziji financijskog poslovanja Agencije.

(2) Povjerenstvo se ne smije miješati u svakodnevni rad Agencije niti smije zatražiti informacije o pojedinačnim slučajevima. Za potrebe praćenja, Povjerenstvo može zatražiti posebna izvješća. Agencija podnosi izvješća Povjerenstvu, sukladno propisima o zaštiti osobnih i tajnih podataka, o aktivnostima iz djelokruga rada i nadležnosti Agencije.

(3) Povjerenstvo jedanput godišnje dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine izvješće o svome radu.

(4) Sjednice Povjerenstva otvorene su za javnost.

Članak 19.

(Obavljanje administrativno-stručnih poslova)

Administrativno-stručne poslove za Povjerenstvo iz članka 17. ovoga Zakona obavlja Agencija.

POGLAVLJE IV. UNUTARNJE USTROJSTVO AGENCIJE

Članak 20.

(Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Agencije)

- (1) Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Agencije donosi ravnatelj, uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (2) Kodeks ponašanja uposlenih u Agenciji donosi ravnatelj, uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Članak 21.

(Radnopravni status uposlenih)

- (1) Plaće i naknade uposlenih u Agenciji određene su Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09 i 75/09).
- (2) Uposleni u Agenciji na stručnim poslovima imaju status državnih službenika, na koje se primjenjuje Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07 i 43/09). Ostali uposleni na pomoćnim i tehničkim poslovima su uposlenici, na koje se primjenjuje Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05).

POGLAVLJE V. KOORDINIRANJE POLITIKA PREVENCIJE KORUPCIJE

Članak 22.

(Obveza razvijanja politike)

Entiteti, županije i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine usvojit će i razviti strategiju za borbu protiv korupcije i akcijski plan sukladno općim načelima naznačenim u državnoj Strategiji za borbu protiv korupcije.

Članak 23.

(Obveza određivanja tijela za suzbijanje korupcije)

- (1) Entiteti, županije i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine mogu odrediti novu ili postojeću upravnu strukturu koja će biti zadužena za suzbijanje korupcije, izradu i provedbu strategije za borbu protiv korupcije i akcijskih planova u tome entitetu ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
- (2) Određene će strukture blisko surađivati s Agencijom radi osiguravanja pravovremene i učinkovite provedbe koordiniranih politika za borbu protiv korupcije.

POGLAVLJE VI. SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA I ORGANIZACIJAMA

Članak 24.

(Obvezna suradnja s Agencijom)

- (1) U izvršavanju zadataka iz svoje nadležnosti Agencija surađuje s drugim institucijama i agencijama na svim razinama, javnim službama i drugim tijelima s javnim ovlastima.
- (2) Institucije i agencije na svim razinama, javne službe i druga tijela s javnim ovlastima obvezni su surađivati s Agencijom, te dostavljati sve potrebne podatke i informacije na zahtjev Agencije.

Članak 25.

(Odnosi s javnošću)

(1) U izvršavanju poslova i zadataka Agencija će kontinuirano obavještavati javnost o svim aspektima korupcije.

(2) Agencija će svoja izvješća, analize i druge akte objavljivati na web-stranici Agencije ili na drugi način izvještavati javnost.

DIO TREĆI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(Podzakonski akti)

(1) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona nadležne će institucije provesti potrebna imenovanja i uspostaviti tijela predviđena ovim Zakonom.

(2) U roku od 90 dana od dana imenovanja ravnatelj Agencije donijet će Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i druge podzakonske akte.

Članak 27.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

"Službeni glasnik BiH", broj 58/13

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.